

AS-0230/19/79

INFORMACJA SYTUACYJNA Nr 9

I. 7. bm o godz. 9.45 papież przybył do Kalwarii Zebrzydowskiej. Z lądowiska przyjechał do miejscowego klasztoru. Na trasie przejazdu zgromadziło się ok. 15 tys. osób /organizatorzy spodziewali się 150 tys. osób/.

W klasztorze, gdzie zebrało się ok. 12 tys. wiernych, o godz. 10.15 rozpoczęły się uroczystości. 30-minutowe wystąpienie papieża poświęcone było tematyce religijnej.

O godz. 11.50 papież przybył do Wadowic, po czym o godz. 12.00 rozpoczęły się z jego udziałem uroczystości na rynku przed kościołem wadowickim. Uczestniczyło w nich ok. 60 tys. wiernych. Przemówienie papieża nie zawierało akcentów politycznych.

Msza pontyfikalna w Oświęcimiu rozpoczęła się o godz. 16.10 .
Zgromadziła ona ok. 450 tys. osób.

Uroczystości w dniu 7. bm przebiegały spokojnie. Nie zanotowano zakłóceń bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Po powrocie z Oświęcimia do Krakowa na Błoniach witało papieża ok. 5 tys. osób, a przed rezydencją ok. 2 tys.

Do miejsca spotkania z papieżem w dniu 8. bm na terenie Nowego Targu, pierwsze grupy pielgrzymów przybyły w godzinach nocnych 7. bm. Jednocześnie z Krościenka /ogólnopolski ośrodek oazowy/ do Nowego Targu wyruszyła ok. 1300-osobowa piesza pielgrzymka młodzieży oazowej. Uczestnicy niosą krzyże, proporczyki i transparenty, m. in. z hasłami "Nie lękajcie się".

II. W pierwszych komentarzach na temat uroczystości w Brzezince, księża z zadowoleniem podkreślają przypomnienie tą imprezą niektórym środowiskom na Zachodzie, a szczególnie w RFN i USA, iż "obóz koncentracyjny w Oświęcimiu faktycznie istniał i nie jest on wymysłem komunistów". Powtarzane są opinie, iż wystąpienie Jana Pawła II może spowodować nieprzychylny dla niego oddźwięk w Episkopacie zachodnoniemieckim, jak również określone reakcje kół politycznych i prasy RFN.

Niektórzy księża, b. więźniowie obozów koncentracyjnych, uczestniczący w imprezie, z aprobatą wyrażali się o udziale przedstawicieli najwyższych władz państwowych, natomiast negatywnie ocenili pominięcie przez papieża ich obecności na uroczystościach.

Na tle niższej, niż przewidywał Kościół, frekwencji wiernych na uroczystościach z udziałem papieża, na uwagę zasługuje wypowiedź bpa SKOMORUCHY, który w gronie kurjalistów stwierdził, iż władze wzorowo wywiązały się z przyjętych na siebie obowiązków. "Kościół - natomiast nie wykorzystał wielkiej, historycznej, niepowtarzalnej szansy zademonstrowania swej sily". Sądzi on, że winni są księża, którzy niewłaściwie oddziaływali na wiernych i zapowiedział rozliczenie duchownych z przyznanych im kart wstępu.

Niektórzy księża z Nowego Sącza, Zakopanego, Muszyny i Rogoźnik apelowali do dzieci i młodzieży szkolnej, aby 8. bm nie uczestniczyły w zajęciach szkolnych i udały się na uroczystości do Nowego Targu.

x

x

x

Księża ze Stanów Zjednoczonych, obecni w Krakowie, po uczestnictwie w uroczystościach, komentując wizytę papieża - stwierdzali, iż zorganizowanie takich imprez w USA jest niemożliwe. W ich kraju bowiem "amerykanie pytaliby za ile mają oczekiwać na papieża". Podkreślali też, że "religii nie zagraża filozofia marksistowska, lecz amerykański dobrobyt".

III. W komentarzach zachodnich dyplomatów i dziennikarzy wiele miejsca zajmuje wystąpienie papieża na 169 Konferencji Plenarnej Episkopatu. Podkreśla się, że ogólny ton przemówienia był optymistyczny, ponieważ papież stwierdził, iż mimo przeciwstawnych koncepcji światopoglądowych, istnieje możliwość pogłębienia dialogu między Państwem a Kościołem w Polsce. Notowane są też spekulacje na temat roli, jaką spełni to wystąpienie w formułowaniu polityki Watykanu, zwłaszcza w dziedzinie normalizacji stosunków Kościoła z rządami pozostałych krajów socjalistycznych.

W opiniach niektórych zachodnich dyplomatów, prezentowany jest pogląd, iż papież zamierza doprowadzić do historycznego pojednania kościoła katolickiego z kościołem ortodoksyjnym /wschodnim/. Pogląd ten oparty jest m. in. na akcentowaniu przez papieża tradycji chrześcijańskich całej słowiańszczyzny.

Wśród zachodnich obserwatorów widoczne było duże zainteresowanie uroczystością w Oświęcimiu. Oceniali oni, iż uroczystość ta nie zmieni stanowiska Kościoła w sprawie pojednania z Niemcami. Podkreślali także, iż nasze społeczeństwo może wprawdzie z czasem przebaczyć zbrodnie hitlerowskie, ale nie zapomni cierpień z okresu II wojny światowej.

Dziennikarze zachodnioniemieccy, akredytowani przy Biurze Prasowym uważają, iż wystąpienie Jana Pawła II w Brzezince miało charakter szowinistyczny i antyniemiecki.

Na tle wizyty papieża i związanych z nią przekazów w telewizji zachodnioniemieckiej, doszło w tym kraju do wewnętrznych starć między kościołami ewangelickim i katolickim. Przedstawiciele Kościoła ewangelickiego sądzą, że transmisje te są zbyt obszerne, co "narusza równość szans" obu kościołów. Episkopat katolicki natomiast oczekuje po tych transmisjach ożywienia życia religijnego w RFN.

Ambasador RFN w Londynie - H. RUETE - po uzyskaniu informacji o wypowiedzi papieża 5. bm w Częstochowie na temat "prastarych ziem piastowskich" stwierdził, że "papież za dużo sobie pozwala, miejmy nadzieję, że mu to na dobre nie wyjdzie. Zapomniał, że powinien się wyzbyć swych wschodnich uprzedzeń i polskiego spojrzenia na Europę".

Szwedzkie MSZ oceniło, że wizyta papieża stanowi dowód, iż "Polska stosuje w praktyce zalecenia Aktu Końcowego z Helsinek" i przestrzega przyjętych zasad w dziedzinie swobody wypowiedzi i wymiany informacji.

- IV. 6. bm. bp WERNO z Koszalina otrzymał z RFN nadaną w Polsce ulotkę adresowaną do papieża, w której zarzuca się mu "moralne popieranie komunistycznego reżimu i tym samym kompromitowanie wiary i wierzących katolików". Dalej stwierdza się, że wizyta "bez wątplenia przyczyni się do wzrostu ogólnie znanego od historycznych czasów polskiego szowinizmu, nacjonalizmu i antysemityzmu" oraz, że "... my Niemcy nigdy nie zgodzimy się na to: Śląsk, Pomorze i Prusy Wschodnie były i pozostaną na zawsze niemieckie..."

Ulotka podpisana została: " Tymczasowa administracja niemieckiego Wschodu, związek wschodnich i sudeckich Niemców, właściciele ziemskich i pokrzywdzonych". Na jej odwrocie - mapa Niemiec z 1938 r.

- V. Dotychczasowe wystąpienia papieża krytycznie oceniają niektórzy działacze gdańskiego środowiska ROPCziO, zarzucając mu niepodejmowanie w przemówieniach kwestii rzekomego naruszania praw człowieka w Polsce. Uważają, iż papież wypowie się na ten temat podczas niekonwencjonalnych spotkań z przedstawicielami inteligencji oraz młodzieżą w Krakowie.

Udająca się w dniu 7. bm samochodem na uroczystość do Nowego Targu grupa działaczy ROPCziO /m. in. M. GRZYWACZEWSKI, P. MIKLASZ, W. PARCHIMOWICZ/ przewoziła 200 szt. plakatów z wizerunkiem papieża i napisem: "wszystkie drogi Kościoła prowadzą do człowieka", które zamierzano rozkolportować w czasie imprezy. Plakaty zakwestionowano; osób nie zatrzymano.

W ośrodku duszpasterstwa akademickiego przy kościele dominikanów w Krakowie /tzw. beczka/ przebywa Z. BRADEL - uczestnik "głodówki" w bazylice piekarskiej. Ma on nadzieję dotarcia do papieża w czasie spotkania Jana Pawła II z młodzieżą akademicką na Skałce.

152
154

W krakowskich ośrodkach duszpasterstwa akademickiego kontynuowane są przygotowania do pieszych, manifestacyjnych przemarszów młodzieży na Skalkę, gdzie ma odbyć się spotkanie z papieżem w dniu 8. bm o godz. 19.30. Scenariusz spotkania przewiduje chóralne śpiewanie specjalnie przygotowanych pieśni. M. in. na melodię "Roty" ma być śpiewany następujący tekst: "nie rzucim Chryste świętyń twych, nie damy pogrześć wiary; próżne pokusy duchów złych i próżne ich zamiary; nie spoczniem wpierw nim pierzchnie wróg, tak nam dopomóż Bóg".

- VI. W uzupełnieniu informacji dotyczącej bezprawnego zajęcia pomieszczenia muzealnego w Rzeszowie /Informacja Sytuacyjna nr 8/, informujemy, że przez całą dobę na apel księży przebywało tam ok. 60 osób celem uniemożliwienia władzom podjęcia interwencji. 7. bm o godz. 19.00 bp TABORSKI dokonał poświęcenia tego pomieszczenia.

x

x

x

W dniu 5. bm do Wydziału ds Wyznań Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku wpłynęła petycja podpisana przez 89 mieszkańców miejscowości Miechucina w sprawie zezwolenia na budowę kościoła i ośrodka katechetycznego w tej miejscowości. W petycji poza motywacją o znacznej odległości z Michucina do najbliższych kościołów /ok. 10 km/, stwierdza się m. in. "opierając się na dobrych stosunkach między Państwem a Kościołem prosimy o wydanie pomyślnej decyzji."

7. bm w Kalwarii Zebrzydowskiej zatrzymano Mieczysława MAJDZIKA /lat 50, w 1951 roku skazany na karę 11 lat pozbawienia wolności za przynależność do organizacji WIN/, który niósł krzyż drewniany, oplciony drutem kolczastym, z napisami "Wawer", "Katyń", "Grot-Rowecki". M. MAJDZIK zbadany został przez lekarzy psychiatrów, którzy podejrzewając chorobę psychiczną, zlecili umieszczenie go w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

- VII. 6. bm przebywało w Polsce 48.051 cudzoziemców z państw zachodnich, w tym: z RFN - 14.833, z USA - 5.617, z Wielkiej Brytanii - 4.197, z Francji - 3.291. Spośród akredytowanych dziennikarzy /1.004/, w Polsce przebywało 832.

VIII. W miejscowościach, w których odbywały się uroczystości z udziałem papieża, udzielono 460 osobom porad lekarskich, a 15 - skierowano do szpitali /4 osoby pozostały na leczeniu/.

IX. 7. bm Sztab MSW dokonał wstępnej oceny działań resortu spraw wewnętrznych związanych z wizytą papieża w Warszawie, Gnieźnie i Częstochowie. Stwierdzono, iż działania jednostek resortu w tych miejscowościach przebiegały zgodnie z wypracowanymi przez Sztab założeniami i wytycznymi. Działania te powodowały, że wszystkie uroczystości z udziałem papieża przebiegały w atmosferze spokoju i niczym nie zakłóconego porządku, co kształtuje w społeczeństwie uznanie dla polityki Partii i władz państwowych wobec Kościoła w Polsce i Watykanu.

Zwrócono także uwagę, iż mimo koncentracji sił i środków resortu w województwach, gdzie odbywały się uroczystości, spokój i porządek panował w całym kraju.

KIEROWNIK
DZIAŁU INFORMACYJNEGO
hc
PLK MGR J. CHOMĘTOWSKI